

[निरु० ४. २१.] रिप्रं पापं वहति नाशयति रिप्रवाहः ॥ का० [२१. ४. २८.] इहैवा-
यमिति जपति । यजमानो जपति ॥ अयमितरः क्रव्यादादन्यो ज्ञातवेदाः ज्ञातप्र-
ज्ञानोऽग्निः इहैवास्मिन्नेव गृहे सद्ने देवेभ्योऽर्थाय रुच्यं रुचिः वहतु प्रापयतु
किं कुर्वन् प्रज्ञानन् स्वाधिकारं ज्ञानानः ॥ ॥ इति पितृमेधः समाप्तः । उपधाना-
सन्दीवृषभयवानजीर्णान् तदक्षिणात्वेन दद्यात् इह्न्हेमाद्यपि दद्यात् ॥ ११ ॥

वह वपां ज्ञातवेदः पितृभ्यो यत्रैनान्वेत्य निहितान्पराके ।

मेदसः कुल्या उप तात्स्रवतु सत्या एषामाशिषः संनमन्तां स्वाहा ॥ २० ॥

ज्ञातवेदोदेवत्या त्रिष्टुप् । अस्या विनियोगः श्रौतसूत्रे नास्ति । गृह्यसूत्रेऽस्ति
तथा हि [पारस्कर० ३. ३.] मध्यमा गवा तस्यै वपां जुहोति वह वपां ज्ञातवेदः पि-
तृभ्य इति अस्यार्थः मध्यमाष्टका गोपशुना कार्या तस्या धेनोर्वपां जुहोति वह
वपामिति मन्त्रेणेत्यर्थः ॥ हे ज्ञातवेदः ज्ञातं वेदो धनं यस्मात्स ज्ञातवेदाः तत्सम्बो-
धने हे ज्ञातवेदः पितृभ्योऽर्थाय त्वं वपां धेनुसम्बन्धिनीं चर्मविशेषत्वं वह प्रापय ।
पराके पराक्रान्ते द्वेऽपि यत्र यस्मिन्देशे निहितान् स्थापितानेनान्पितृन् (18.) त्वं
वेत्य ज्ञानासि तत्र वहेत्यर्थः । तस्याः वपायाः निःसृत्य मेदसः धातुविशेषस्य कु-
ल्याः नद्यः तान्पितृन्प्रति उपस्रवतु प्रसरतु । किं च एषां दातृणामाशिषः मनो-
रथाः सत्याः अवितथाः संनमन्तां प्रह्वीभवतु । स्वाहा सुहुतमस्तु स्वाहेति ऋ-
ग्भिन्नं यजुः ॥ २० ॥

स्योना पृथिवि नो भवानृक्षरा निवेशनी । यहा नः शर्म सप्रथाः ॥

अप नः शोशुचदधम् ॥ २१ ॥

पृथिवीदेवत्या गायत्री मेधातिथिदृष्टा यजुरन्ता । अस्या अपि श्रौते विनियो-
गो नास्ति स्मार्ते स्रस्तरारोहणे शयने (19.) विनियोगः तथा हि [पारस्कर० ३. २.]
स्योना पृथिवि नो भवेति दक्षिणपार्श्वे प्राक्शिरसः संविशन्तीति ॥ हे पृथिवि त्वं
नोऽस्माकं स्योना सुखरूपा भव । किम्भूता त्वम् अनृक्षरा ऋक्षरः कण्टकः ऋक्षतेः
कण्टकः कन्तपो वा कण्टतेर्वा कृत्ततेर्वा स्यादतिकर्मण इति [निरु० १. ३२.] यास्कः
तद्वह्णं चौरदायादादिदुःखनिवृत्त्यर्थम् न सन्ति ऋक्षराः कण्टकाः दुःखदायिनो यस्यां